

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemai ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gl. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Za oznanila se plačuje Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Nadvojvodi o Slovencih.

Piše se nam z Dunaja:

„Naš deželni prezident g. Winkler, ki se bode koncem tega tedna v Ljubljano preselil, predstavljal se je te dni tukaj, kakor je to navada deželnih vlad novim načelnikom, cesarjevima bratoma nadvojvodomu Karlu Ludviku in Ludvik Viktorju in feldmaršalu nadvojvodu Albrehtu. Vsi trije so se jako pohvalno izrekli o Slovencih, o njih zvestobi do dinastije in cesarstva in o hrabrosti slovenskih vojakov. Zlasti nadvojvoda Albreht se je kazal dobro informiranega o Slovencih. Vedno bolj prodira izpoznanje, da so Slovenci važen faktor za Avstrijo, da so živa trdnjava proti italijanskim nakanam.“

To poročilo — katero imamo mi iz zanesljive roke — more vsacega Slovenca veseliti. Zlasti mora veseliti to priznanje naše narodnosti in nje važnosti od najvišje strani vsacega Slovenca, ki je zadnja leta v javnosti delal ali naše protivnike pri njih javnem delu opazoval, kako je vsak tuji ali potujčeni mali uradnik, da ne rečemo vsak birič, zasluge v tem iskal, da je zasramoval vse, kar je slovensko. „Windischer Esel“ traktiral je nemški ali ponemčen uradnik na Štajerskem in Koroškem ubozega Slovenca. Jezno je uradnik Kromer ob mizo tolkel in se javno rotal, da ne pozná Slovenca, k večjemu le Kranjca. In na Primorskem je laški uradnik na „schiave“ z irredentovskim zaničevanjem gledal. Mej tem so višji uradniki mej slovenskim narodom, kakor Kaltenegger zmirom na čelu vseh agitacij stali, katero so bile zoper naš jezik in naš slovenski narod

obrnene. Prejšnje vlade avstrijske so vse to preziranje in zaničevanje, to zatiranje in nepriznanje naše slovenske narodnosti od svojih organov ne le trpele, temuč podpirale in plačevale.

Naj torej tisti gospodje, ki so poklicani, skrbé, da nam velik vpliv, ki ga imajo najvišja gospoda, katerih dobro mnenje o Slovencih sprednji dunajski dopis poroča, tudi dejansko pomore iz neveselih razmer, v katere so nas prejšnje brezozirne vlade zaptele. Res so Slovenci živ jez proti italijanstvu, ali močán živ jez bodo še le potlej prav, kadar se jim neha kratiti pravica v narodnem in drugem oziru. Posebno to mora slovenski narod doseči, da država ne plačuje v uradnikih agitatorjev zoper Slovenstvo, temuč res uradnike. Zato ne bo mirú, dokler bodo Kalteneggerji v deželi.

Iz državnega zbora.

V debati o naučnega ministerstva budgetu je prišla v četrtek takoj početkom na vrsto odsekova resolucija gledé vseučilišča v Pragi, ki zahteva od vlade, naj ona še mej zdanjim zasedanjem državnega zbora zahteva potom dopolnjenja k državnemu proračunu za l. 1880 takšne svote, ki bode zadostovala, da se bode na praškem vseučilišči zadostilo interesom češkega naroda.

Zoper to resolucijo se je oglasil prvi poslanec iz levice dr. Sax. On je razjasnjeval, zakaj da je ustavoverna stranka zoper to resolucijo, in sicer iz samoobrambe, kakor je rekel Sax, kajti, ako se sprejme ta resolucija, to bi se nemški živelj zatrl na univerzi v Pragi, — nemški profesorji morali bi ostaviti

Prago, dejal je Sax, ki je tudi profesor na onem vseučilišči.

Specijalni poročevalec dr. Jireček je spominjal se l. 1872, ko se je naselila Slovnanom sovražna politika tudi v naučno ministerstvo. Zato so se na vseučilišči v Pragi osnovali seminarji za vse stroke, samo ne za češki jezik. Mi se moramo opirati na pravico ravnopravnosti uže zbog tega, ker tako velevala ustava. Ustavo hočemo tudi záse uporabiti v blagor svojega naroda in v blagor Avstrije, o kateri se toliko govori, da mora kulturo na vstok nositi. Ali nijso za to avstrijski Slavjani najbolj sposobni?

Temu je sledilo glasovanje po imenih češke resoluciji. Za resolucijo je glasovalo 163 poslancev, zoper njo pa 147, t. j. ustavaški liberalci združeni z nemškimi „fortschrittlerji“. Od ministrov nij nobeden glasoval. Izmej moravskih velikoposestnikov sta glasovala Dubsky in Vetter z levico zoper resolucijo, grof Stockau nij bil navzočen.

Potem, ko je bila ta češka resolucija sprejeta, prišla je na vrsto odsekova resolucija gledé osnovanja medicinske fakulteti v Lvoú. Tudi ta resolucija je bila sprejeta. Glavni govornik Pflügl se je zánjo potezaval, a na konci svojega govora je predložil resolucijo, naj vlada brez daljnjega odlašanja skrbi za to, da se v Solnogradu osnuje posebna medicinska šola.

Za tem je prišla na vrsto točka „srednje šole“, a govoril je samo še poslanec Lustkandel zoper odsekove resolucije, potem se je pa seja završila.

Listek.

O Koseskem v „Matičnih“ knjigah.

(Konec.)

5. Neradovoljna komika.

Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci,“ pravi Horacij, zatorej hočem tudi jaz vsem onim nesramnim, neleposlovnim a sramoslovnim izrazom dodati še nekaj, kar bode gotovo marsikaterega čestitih čitateljev sililo na smeh; začnimo:

V „raji zgubljenem“ stoji v 19. kitici: Odam je pnoža stric! — Kaj je to pnoža stric? Kdo razume, kdo ve, kaj hoče reči Koseski s tem?

Opomnja: pinóža, ž. s. ali pinož, m. s. = der Bergfink, Mistfink, Saufrink.

V Göthejevem „mertvaškem plesu“: Gebärden da gibt es vertrackte;

Koseski:

So kretanja čudne, presnete.

V istej baladi:

Den gothischen Zierrat ergreift nun der Wicht. (Göthe govori tukaj namreč o mrličih.)

Koseski:

Gotiških se roglov poprime slepar! — (Kaj bode siromak sleparil, ki so ga same kosti!)

Zopet tam:

Nur einer der trippelt und stolpert;

Koseski:

Pa jeden kobaci.

Balada „mertvaški ples“ bi zaslužila, da bi vso prepisal v nemškem jezici in v slovenskem prevodu, da bi se gospoda osvedočila, kaka velikanska razlika je mej Göthejevimi lepimi izbranimi besedami in mej Koseskega prav robotim kmetskim jezikom; a stvar bi predolgo trajala, zatorej se osmeljam dodati iz „mertvaškega plesa“ le še dva smešna izraza:

Göthe:

Gern gäh' er ihn wieder den Laken;

Koseski:

Dal rad bi nazaj mu capino.

Göthe:

Er wittert das Tuch in den Lüften;

Koseski:

Rjuho zavoha razločno v turnu.

V Schillerjevem „planinskem lovci“:

Und der Knabe ging zu jagen;

Koseski:

Fantalin na lov podá se.

V „korintskej nevesti“:

Gibt es hier im Hause solche Dirnen?

Koseski:

Domu v tem tedaj je lajdra taka?

V „Paklu“ XIII. spev:

In samomor nekrivega me shrusta.

Zopet tam:

Tak truš je bil, tak dirindaj ostudni.

Leta 1842. bilo bi izšlo objavljenje v „Rheinische Zeitung“, da je Philalethes (Ivan, kralj saksonski, umrl 1873. l.) preložil na

rov vprašanje, je-li da jih prodade. Odgovoriti se mora do 1. maja, pri besedi ostati pa do 1. julija t. l.

— (Tudi Ptujski občinski mestni zbor) je posnemal Celjane in 19. t. m. sklenil resolucijo, naj se v naših srednjih šolah ne uvede slovenščina — kot učni jezik, in sicer pravijo Ptujski nemškutarji, da bi bilo to uvedanje protivno kulturnim interesom nemškega in slovenskega prebivalstva. Tedaj tudi Ptujski Nemci čutijo mandat v sebi govoriti v imenu Slovencev, da si tega mandata nikoli niso dobili od Slovencev.

— (S Šmartna pri Litiji) se poroča, da so se 23. marca vršile tam volitve za občinski zastop. Izvoljenih je bilo 18 odbornikov, vsi narodnjaki. Dne 12. aprila je bila volitev župana in treh svetovalcev. Za župana je bil izvoljen enoglasno Anton Lovše, posestnik v Velikej Kostrelnici, za svetovalce pa Ignacij Zore, posestnik v Črnem potoku; Matija Ambrož, posestnik v Javorji in Jože Jaklič, trgovec in posestnik v Šmartnem.

Razne vesti.

* (Če te ne uhití smrt — bodeš zaprt!) Vtorek dne 13. t. m. se je na progi južne železnice blizu Beljaka na Koroškem dogodil redek slučaj. Ob šestih iz Celovca idočí mešani vlak se je namreč ondi pomikal. V kraji, kjer je preko železnične ceste vodil navadni pot, je hotel neki blizu 40letni mož vlak prehiteti in da si mu je bil uže prav pred nosom, priti preko železnične ceste. Vlakovodja in kuritelj sta bila prepričana, da bode silni stroj moža neumnika zmlel, kajti takó naglo nij jima bilo moči ustaviti vlaka. A gledí čuda! Lokomotiva je pahníla neprevidnega dedca v stran, da se je zvalil na tla in mu je klobuk odletel daleč proč. Pobral se je zopet nepoškodovan in je snažil svoje pokrivalo; v tem se je bil vlak ustavil, in moža so posadili v vagon ter odpeljali v Beljak, kjer so ga izročili policiji.

* (Deček morilec.) Iz Gmundna se piše: Trinajstletni sin železniškega čuvaja v Laakirchenu je v soboto zaklal svojega enajstletnega tovariša z majhenim nožem. Hotel mu je namreč vzeti 20 kr. in sladkorja, katerega je imel ón mali deček skritega na polji. Ker mu pa starejši deček baje nij mogel po volji hitro vzeti, zgrabi kratek nož ter ga silno porine mlajšemu dečku v hrbet. Fantek je ubegní, a njegov morilec je šel za njim ter ga usmrtí. Sodnija ga je prijela, a fanté ne kaže nič, da bi se kesal.

* (Strela.) Dne 19. tega meseca je bil v Ogerskem Gradúšči na Moravskem velik vihar z gromom in bliskom. Strela je udarila v sredo zbranih delavcev na polji. Vsi so omamljeni popadali. Počasi so večjidel k sebi prišli, le trije so obležali, in so jih drugi nesvestne v vas pripeljali, kjer so se sicer zavedeli, a so nevarno bolni.

* (Potres.) V Jokohami v Japoniji je bil 22. febr. letos tak velikansk potres, da je več hiš podrló se.

* (Ameriške potovalke.) Trinajst mladih dam iz Amerike se je napotilo okolo svetá. Minoli teden so prispele v Berlin, oddod gredó v Avstrijo, Italijo, Turčijo in Grečijo. Iz Atén nameravajo potovati v zuluvske deželo.

Umrli so v Ljubljani:

16. aprila: Urša Vidic, šivilja, 57 l., v Kravjeji dolini št. 1, za tuberkulozo.
17. aprila: Vencelj Denkl, mestne blagajnice kontrolor, 67 l., pred škofijo št. 12. — Marija Kimovec, hišnega posestnika hči, 3 m., na cesti v mestni log št. 6, za vnetjem pljuč — Flor. Riedl pl. Reitenfels, 89 l., sv. Florjana ulice št. 21, za starostjo. — Viktor Šukovic, magistratnega sluga sin, 17 m., na Zabjaku št. 3.
18. aprila: Bogomil Svetek, sin železniškega nradnika 2 1/4 l., kolodvorske ulice št. 24.
V deželnej bolnici:
15. aprila: Marija Čebul, gostija, 50 l., za marmom. — Jakob Osredkar, gostac, 46 l., za vne-

tjem pljuč. — Jožef Mohar, delavec, 62 l., umirajoč prinesen. — Jožefa Florjancí, črevljarja hči, 11 m., za božjastjo.
18. aprila: Urša Mitri, gostinja, 52 l.

Tujci.

21. aprila

Evropa: Kaise iz Berlina. — Nowak, Grill iz Dunaja.
Pri Slonu: Walmarin iz Trsta. — Schlesinger iz Maribora. — Rosenwasser iz Dunaja.
Pri Malléi: Skodler iz Dunaja. — Eichhelte: iz Trbovlja. — Woltava iz Dunaja. — pl. Wambolt iz Hrastnika. — Stowasser iz Dunaja.

Dunajska borza 22. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	72	gl.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	72	"	85	"
Zlata renta . . .	88	"	15	"
1860 drž. posojilo . . .	130	"	—	"
Akcije narodne banke . . .	833	"	—	"
Kreditne akcije . . .	275	"	—	"
London . . .	119	"	—	"
Napol. . .	9	"	47 1/2	"
C. kr. cekini . . .	5	"	61	"
Srebro . . .	—	"	—	"
Državne marke . . .	58	"	55	"

Preigran glasovir

prodá se v ceno na Starem trgu št. 1, v 3. nadstropji. (166-2)

Zaradi preselitve prodajem od denes počenši do dne 1. maja 1880 zalogo

izvrstnega vina,

katerega imam 400 veder. Vino prodajem po najnižej ceni, in sicer najmanje po jedno vedro vkupe.

Daniel Predovič,

(129-20)

krémar,

na Poljanskem trgu št. 5, v Ljubljani.

Fran Železnikar,

krojač v Ljubljani,

se zahvaljuje svojim p. n. naročnikom za do zdaj mu izkazano obilo zaupanje, ter se priporoča tudi še v prihodnje za izdelovanje oblek po najnovejših pariških journalih. (161-2)

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celem Evropi, zadele so tudi Svico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane žepne ure so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinejšega srebrnega niklja, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so ameriškega sistema. Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pade ehko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.

Proti povzetju, ali vpošiljavi male svote, katera je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in delavska plača, dobi vsakdo najfinejšo repasirano uro skoraj na polovico zastonj. Vse ure so natanko repasirane, ter garantujemo za vsako uro pet let.

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzememo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnimi okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.
1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenutke in kristalnim ploščnatim steklom, natančno repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.
1000 komadov mobilnih ur na valje (cylinder-uhr) v težkih giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad preje gl. 15 zdaj le gl. 5.60.
1000 komadov Washingtonskih ur na sidro od 13lotnega srebra, potrjene od c. k. denarnega urada, tekoče na 15 rubinih, elektrogalvanično pozlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenotek regulovane in poskušene. Teh ur stal je preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 11.40.
1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odo-

brenega od c. k. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kolejem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da se nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastonj tadi jedna zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje 100 gl. zdaj gl. 40.

650 komadov stenskih ur v najfinejšem emailiranem okviru z zvonilom, repasirane, preje jeden komad gl. 6, zdaj le gl. 2.75.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalni mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 5.80.

650 komadov ur z majatnikom (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsaki osem dnij, fino na trenotek regulovane, lepe, in impozantne. Ker je taka ura po minolih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba olepša. Te ure stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15. 75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov: Uhren-Ausverkauf

(594-12)

von

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,
Wien, Rothenthurmstrasse Nro. 9.

gatem Ptui bogato hranilnico. Da, imajo jo, pa kako, večji del — prazno za našega kmeta. ako se ne oglasi pri pravem gospodu. Zaman daješ hipoteko, ne hipoteko nevarnosti, temveč pravo realno hipoteko, ako te mila osoda nij zanesla k „pravemu gospodu“, kateri rad sam sebe hvalisa ter se s tem ponaša „dass er einer deutschen (?) Stadt und gleichzeitig einer windischen Schule an der Spitze steht“ — izgubljen si. Ptujška hranilnica bi bila lahko, ako bi bila v boljih rokah, jedna prvih na spodnjem Štajerskem, kajti penezi nabirajoči se jako strogo po znanem odvetniku iz kmetijskega žepa, zovemo jih otročje denarje, no sijo se vedno v imenovano hranilnico, ne da bi mi, kmetje, količkaj pravice imeli do tistega denarja, kateri nam pripada.

Hranilnica v Ptui izterjuje svoje denarje v sedanjem času na najstrožji način iz gol „humanitate“ od tistega časa, od kar so Ptujčani zopet znanega veliko-nemca — tam nekje ra Slovenskem rodečega se — na višji prestol vzdignili, kajti kakor iz gotovega vira čujemo. vložila je ista hranilnica po svojem pravznan-skem svetovalcu letos uže strašansko mnogo tožba in to vse na blagor občine? Pač lep blagor. — Naši Halozani bodo, ako bode to še nekaj časa trajalo, v kratkem vsi za vin-carje avanzirali.

Na Češkem, v najbogatejšem kraju našega cesarstva, je jako mnogo denarnih zavodov, zidanih na pravej podlagi, kateri so ljud-stvu v istini v prid. Zakaj se ravno pri nas ne ustanovi kaj jednacega, ali ne ravna po jednacijah pravilih?

Z Dunaja 21. aprila. [Izviren dopis.] Društvo „Slovenija“ na Dunaji ima soboto 24. aprila svojo IX. redno sejo v Schneiderjevej restavraciji (I Wollzeile). Dnevni red: 1. Prečita se zapisnik zadnje seje. 2. Poročilo tajnikovo o zimskem tečaju. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo arhivarjevo. 5. Volitev predsednika za letni tečaj. 6. Volitev odbora.

Ker so tudi nekatere druge važne točke na dnevnem redu, osobito kako se ima „Slovenija“ Bilkove šestdesetletnice udeležiti, prosi odbor za obilen prihod čestitih članov. —

V nedeljo 25. t. m. bodo avstrijski peveci slavili obletnico ónega trenotka, ko je lansko leto presvitli cesar ob priliki srebrne poroke na tako ginljivi način izrekel svojo zahvalo pevcem, ki so ob slavnostnem sprevedu zapeli cesarsko himno. Lansko leto je pelo 1400 pevecv, letos jih bode pa pelo nad 2800. Izročila se bode cesarju slika, ki predstavlja

čudim, kar se tiče nekaterih pesnikov, ki si jih Koseski izbera v svoje prevode. Letes smo vzprijeli nekoliko pesnij od necega Paride Zajotti! — Kdo je Paride Zajotti? — Povsod sem iskal, povpraševal, kjer sem mislil, da bi lahko zvedel — ali vse zaman! Stoprav poslednje dni sem zvedel po čudnem slučaju, da: Paride Zajotti živi v Trstu in néma mej italijanskimi pesniki nikakršne pesniške veljave, ker je zelo umazan itd. . .

Čemu se nam ponujajo in silijo taci in vrh tega neznanih (obskurnih imen) ljudij duševni proizvodi? — Slovenski pesnik je nekda pisal: „Slovenci smo potrpežljivi osli“; v resnici, potrpežljivi smo, ali zato je nam treba pokladati v jasli osata namesto dobre krme!

Končno izrekam v imeni mnogih mnogih članov „Matice Slovenske“ prošnjo slavnemu odboru, da nas ne bi več pital s takim osatom. Slavomil.

trenotek, ko je bivšega leta cesar zahvalje-vajoč se v pričo nad tisoč in tisoč občinstva podal pevovodji vseh pevecv g. Mayr-u rokó.

Kakor lansko leto, tako bodo tudi letos slovanski pevci na Dunaji na povabilo petčlennega odbora udeležili se slavnosti. Vspored je sledeč: 1. Pozdrav pevecv in umetnikov v velikej dvorani glasbenega društva ob 8. uri dopóludne. 2. Slavnosten sprejem Nj. Veličanstva v umetnostnem poslopji ob enajstej uri, o tej priliki poje vseh 2800 pevecv sè spremljevanjem vojaške godbe. 3. Preda se spomenska slika cesarju v pričujočnosti častnih gostov, predsednikov vseh pevskih društev z Dunaja in okolice (vseh je 45). 4. Ko se odpelje cesar, igrala se bode cesarska himna. 5. Spreved pevecv v dvor, kjer se poje navlaš za to zložena himna. Pred pevci igra vojaška godba. Po petji v pričujočnosti celega cesarskega dvora so pevci od cesarja povabljeni, ter gredo v cesarsko zimsko jezdarsko šolo. Na večer je slavnosten komers v sofijskej dvorani.

Akademija češkega akademičnega spolka se je obnesla sijrno. Dvorane vrtogradnega društva bile so prenapolnjene odličnega občinstva. Izmej poslancev so bili navzočni: bivši minister Jireček, dr. Rieger, Trojan, Monti, Jeřábek, Roth, Tonner, Čelakovski, Hevera in dr. Program izvršil se je jako dobro, osobito je občinstvo očaral baritonist Lew, ud češkega narodnega gledališča. Pevci slovenskega pevskega društva in „Slovenije“ zadostili so svoji nalogi popolnoma. Gg. Jahodi in Jirik-u kot pevovodjema izrazilo je občinstvo z mnogim ploskanjem svojo zadovoljnost. Gospice Ana in Ružena Šetrljovi in Kampelikova so sè svojo umetnostjo očarale. Tudi gospod Tobiš izkazal se je vrlega virtuoz. Skladatelj čeških oper in kapelnik vojaške godbe g. Šebov žel je mnogo pohvale za svoje kompozicije, ki jih je igrala vojaška godba polka 34. Plesalo se je potem do 3. ure popólunoči. Čisti dohodki namenjeni češkemu narodnemu gledališču znašajo okolo 160 glđ.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 23. aprila. Denes je bila debata o srednjih šolah. Dr. Duhatsch (poslanec za Maribor) je pri tej priliki spustil strasten, parlamenta nedostojen, pamfletski govor zoper dr. Vošnjakovo resolucijo glede slovenskih srednjih šol. — Ljubljanski poslanec vitez Schneid je razvijal mirno in stvarno popolno opravičeno stališče narodnih slovenskih terjatev, takó, da mu je desnica pohvalno govor odobraval, kateri je tudi na levici dober vtis naredil.

Po sklepu debate je govoril proti slovenske resoluciji dolgočasno dr. Foregger. Za resolucijo je govoril Kljun. Pri glasovanji je bila potem dr. Vošnjakova resolucija, naj vlada uvede v srednjih šolah slovenski jezik kot učni jezik, s 158 glasovi proti 128 glasom sprejeta.

Domače stvari.

— (Veliko besedo) z obširnimi pevskim programom — kolikor smo imeli priliko razvideti iz plakatov — napravijo denes zvečer dijaki gimnazijski in iz realke v tukajšnjem gledališču. Sicer nam dotični odbor, ali kdor je početnik, nij poslal niti vabila niti sploh kaj.

— (Prošnje za slovenske srednje šole) so — kakor se nam dné 21. aprila z

Dunaja piše — dozda na državni zbor odposlale občine: trg Mozirje, trg Rečica, trg in občina Sevnica, trg in občina Podsreda, Griže, Ponikva, Škofja ves, Višnja vas v celjskem okraji, Artiče, Globoko, Zakot, Kapele, Pleterje, Selo, Sromlje, Stolovnik, Rigonce, Mostec, Loče, Gaberje, Mihalovec v breškem okraji, sv. Peter pod sv. gorami v kozjanskem okraji, Gorjane, Križe, sv. Krištof, Marija Gradec in Loka pri Zidanem mostu v laškem okraji in Zabukovje v sevniskem okraji.

— (Vitez Kallina) je na Dunaji tako zbolel, da ne more na svoje moravsko mesto temuč v hotelu bolán leži.

— (Še enkrat o preceni prodanih erarnih hišah v Ljubljani.) Piše se nam od tukaj: „Slovenski Narod“ je bil prinesel za Ljubljani zanimivo vest, da sta se erarni hiši „opalda“ na Valvazorjevem trgu in „colni urad“ na Bregu zelò nizko pod ceno na dražbi prodali. Ker bi dotična prodaja le obveljala, ko bi jo finančno ministerstvo potrdilo, zato je naj svetujemo eraru sledeče: Ljubljanska pošta stanuje v najemnej hiši Maličevej in plačuje za manjše in menj v centru mesta ležeče prostore, nego je „opalda“ na Valvazorjevem trgu, 2000 glđ. najemnine, kar reprezentuje kapital 40.000 glđ. Zakaj bi se pošta ne preselila na Valvazorjev trg v „opaldo“ v svojo hišo, zdaj za 10.000 glđ. „prodano“? In to tem bolj, ker 10letni kontrakt za pošto z Maličem drugo leto obteče in bode g. Malič več zahteval. Tudi so lope na dvorišči zdanje pošte pri Maliči tako slabe in nepopravljene, da dež na poštne vozove teče. V opaldi bi se pa na dvorišči lahko za to dobri prostori pripravili. — Ravno takó se dá hiša na Bregu, ki je bila tudi le za 10.000 glđ. prodana, za delegirano sodnijo dobro porabiti. Delegirana sodnija stanuje tudi v tujej hiši in plačuje za tesne prostore 900 glđ. najemnine, kar reprezentuje kapital 18.000 glđ. Lahko bi se v poslopji na Bregu v prvem nadstropji bolje umestila, nego je zdaj; ječe bi bile zadaj na dvorišči, a spodnji prostori hiše se še lahko privatnim ljudem v najem dadó. To v pretres onim, ki jim stvar mar.

— (Sprejem 7. lovškega bataljona.) Včeraj ob polu štirih zjutraj se je peljal kranjski 7. lovski bataljon iz Hercegovine preko Trsta skozi Ljubljano. Mudil se je eno uro na ljubljanskem južnem kolodvoru. Pozdravil je častnike bataljona najprvo župan. Poveljnik bataljonu, major J. Runk, se je zahvalil, ter rekel, da se imajo vspehi, katere je bataljon dosegel v Hercegovini, zahvaliti le izrednej vztrajnosti in hrabrosti vojakov. Kakor znano, je bil ukazal general Jovanovič, da ima 7. lovski bataljon zavoljo njegove hrabrosti za čast prvi vmarširati v Mostar. Častniki so se mej časom bivanja v Ljubljani pogostili od strani mesta v restavraciji, vojakov pa je dobil vsak en goldinar. Predno se je vlak odpeljal, zaklical je major Runk trikrat „hoch“ prebivalcem ljubljanskega mesta, katerej zdravici so vojaki z burnimi „živio“-klici pritrievali. Bataljon se je potem odpeljal v Dunajsko Novomesto, kjer odslej ostane. Ta lovski bataljon je zadnji, ki je bil od začetka okupacije dozda v Hercegovini.

— (Ljubljansko močvirje) bodo preiskavat začeli te dni poklicani veččaki. Inžener Podhajsky je uže predvčerajjem prišel v Ljubljano. Te dni pridejo tu-li drugi strokovnjaki. Poljedelsko ministerstvo bode na državne troške razen stavbenega nadsvetovalca

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. aprila.

Legitimacijski odsek državnega zbora je v sredo zavrgel volitve treh gorenje-avstrijskih poslancev iz velikoposestva in sicer volitev dr. Dehneja, dr. Fr. Grossa in barona Handela. Osem glasov je bilo za potrjenje, 12 od avtonomistiške stranke pa za zavrnjenje, katero je podpiral tudi vladni zastopnik. Za zaviženje sta glasovala tudi dva Poljaka, o katerih pišejo ustavaške novine, da ne bi bila, ko bi bil legitimacijski odsek pred odbitjem dispozicijskega fonda glasoval o tej stvari, češ, zdaj se je disciplina v klubih desne stranke bolj napela.

Vnanje države.

Na **Ruskem** se gode zmirom večje premembe v upravi in upliv Loris-Melikovega čuti se povsod. Tako zvani policijski „tretji oddelek“ je zdaj popolnem odpravljen, žandarstvo pa se je podredilo povsod guvernerjem, isto tako tudi več ne občujejo žandarski poveljniki direktno z osrednjim uradom.

„P. C.“ poroča iz Sofije, da je ruska vlada poslala **bolgarskemu** vnanjemu ministru Zankovemu noto, s katero se bolgarske vladi naznanja svota, koliko zahteva Rusija kot povračilo za stroške osvobojenja Bolgarske od časa, ko se je podpisal berlinski dogovor dotle, da so šli nje vojaki iz Bolgarije.

Italijanske novine velik hrup delajo zaradi izgnanja Cavallottija iz Trsta (o katerem smo v dopisu iz Trsta poročali). V tem policijskem činu nabajajo veliko razžaljenje Italije. Prilika jim je ugodna, da budé v svojem občinstvu sovraštvo do Avstrije. — V našem Primorju pa se na dalje italijanski uradniki trpe, ki Avstriji zvestim Slovanom v svojem tujem jeziku uradujejo in laško propagando delajo!

Iz **Londona** se telegrafuje, da je dal Beaconsfield v sredo kraljici ostavko celega ministerstva. Kraljica je ostavko ali demisijo Beaconsfieldovo sprejela in poklicala Hartingtona v Windsor. — Torej utegne Hartington od kraljice za ministerskega predsednika namenjen biti. Nekateri londonski listi pa trdijo, da ne more nihče drugi biti kot Gladstone.

Angleški dopisnik v „W. Allg. Ztg.“ Francis Broemel se je dne 17. t. m. pogovarjal z Mac Carthyjem, vodjo **Irciev**. Carthy je dejal, da je nemogoče, da bi se na Angleškem še dolgo nadaljeval centralistiški sistem, kajti Angleži in Irci so si popolnem različni, dasi tudi stoletja dolgo živé skupaj. Takó, kakor se je Avstrija pomirila z Ogersko, mora tudi Angleška popraviti krivice, ki so se doslej godile Ircem. Sicer je pa laž — nadaljeval je Carthy — ako se trdi, da se hočemo odtrgati od države in jo razkosati, saj vemo tudi sami, da nismo dosti močni za samostalno državo. Tudi Home Rule-Irska bi priznavala centralni parlament v Londonu in bode tja

pošiljala svoje zastopnike. Nikakor pa ne maramo takega krajevnega deželnega zbora, ki bi imel pravico dovoljevati samo novcev za grajenje cest. Svoje domovinske zadeve hočemo imeti popolnem v svojih rokah, tako, kakor jih ima Ogerska, sè svojim zakonodajstvom, svojira ministerstvom; armada, brodoge itd. ostane naj državna zadeva. Irske ne more se narediti angleške. Saj so poskušali s tem, da so se Angleži gromadno naseljevali v Irskej, a uže prihodnji rod je bil strastno irsk. Parnell sam nij Irec. Keltska kri je silnejša nego li priseljena in Irska bode postala zopet keltska.

V **francoske** zbornici je interpeliral bonapartist Godele zaradi algierskih zadev in je ostro grajal Algiersko upravo. Notranji minister in Grevy sta zagovarjala administrovanje. Bonapartista Bandryasson in Ornano sta bila pozvana „na red“. Godele je začasno izključen iz zbornice, ker je žalil predsednika republike.

Iz **Madrida** se poroča „P. C.“, da je papežev nuncij zahteval, da Španija sprejme s Francoskega izgnane jezuvite. Canovas je obljubil, da določenemu številu dovoli bavljenje v Španiji, razen baskijskih provincij.

Dopisi.

Iz **Krope** 21. aprila. [Izv. dopis.] Zadnji čas se je sprožila misel, da bi se trgovinska zbornica naprosila delovati na to, da bi se ustanovila tukaj kaka obrtniška šola, ker žreblarija ne gre tako dobro izpod rok, da bi bil vsem prebivalcem zaslužek zagotovljen. Misel je dobra, Bog daj, da bi se kaj skoraj izpolnila. Najpoprej se ve, da je treba izmisliti, kaj naj bi se izdelovalo, da bi se potem naredba tudi vzdržala. Brezdvomno je, da se mora kaj tacega pričeti, da imamo snov doma, kajti, ko bi surovo blago morali od drugod dobivati bili bi v konkurenci drugim težko kos. —

Narodno življenje vsem opoviram navzlic krepko napreduje. Pretečeno nedeljo je zopet tukajšnje bralno društvo „Sloga“ priredilo veselico, katera nam bo gotovo dolgo ostala v prijetnem spominu. —

Jako mikalni spored je v odločeni uri mnogo izbranega občinstva privabil v krasno olepšane društvene prostore. Vesela igra „Ena se mora omožiti“ igrala se je jako dobro. Vse uloge bile so v spretnih rokah in dobro dovršene, vendar pa največjo pohvalo zaslužiti gospici M. Petróvna in M. Vrtnarjeva. Igrali sta tako izborno naravno, da se je bilo kar čuditi, zato pa tudi občinstvo z odobrovanjem nij bilo štedljivo. Nič menj priznanja nijsta uzbudili igri sledeči pesni, nježna mila „Zvezda“ in ognjeni, krepki „U boj!“. Saj tudi drugače nij mogoče, saj mnogo številni ves in povsod z največjo natančnostjo izvežban zbor mora učiniti, da se poslušalcev zoper njih

voljo hipoma polaste tisti čuti, katere pesnik in glasbenik vplemeta v svoje umotvore.

Pohvalno moramo omeniti tudi gosp. Š. Pogačnika, ki je s svojo deklamovano „Zakleto kraljično“ občinstvo v pravem pomenu besede očaral. —

Po dovršenej „tomboli“ zavabijo godci na ples, kjer se je brzonoga mladina do ranega jutra izvrstno zabavala.

Iz Borovniške okolice 21. aprila.

[Izv. dop.] Tudi k nam, kakor se čuje, dohomo žandarmerijsko postajo, kar bi bilo res dobro, ker smo ravno pri železnici, in tudi ponočne vrane bi imele bolj strah, ker zdaj ob nedeljah skoraj nij po noči izpod strehe iti, da bi ne bil človek nadleževan od žganjarjev.

Ker imam ravno pero v roki moram omeniti še nekaj, namreč, da smo imeli pretečeno soboto komisijski ogled na tukajšnjem močvirju zaradi nekega grabna, ki ga je neki gospod dal kopat in vodo — navkreber speljati hotel. Ker so pa gospodje komisije prevideli, da to nij mogoče kar je mož nameraval, ovrgli so mu popolnem, in bo morala voda še po starej navadi navzdol teči. Kdo bode pa stroške plačal za ta ogled? Menda občina ne, močvirskega zaklada bi bilo tudi škoda. Naj plača kdor kaj zahteva in vodo navkreber sili.

Iz Ptujkega okraja 19. aprila.

[Izv. dop.] V mnogih krajih, ne le po Slovenskem ampak tudi v „srečnej“ Nemčiji razsaja letos huda bolezen, ki se jej pravi ubošstvo, revščina, beda. Tudi v našem okraji preti nam zadnja leta nevarnost priti v najhujše siromaštvo. Zemlja vedno manje rodi, — ali če tudi rodi, zmirom prihaja elementarna nesreča — kuga je pobrala mnogo živine, — blagó, kdor ga ima, néma prave vrednosti, zaslužka nij, dača je vedno večja, da, to je za kmeta v istini žalosten položaj.

Ali mnogo nezgod krivi smo si sami ali pa naši „višji“. Našemu okraju manjka pravih denarnih zavodov. Naš okraj néma niti jednega denarnega zavoda, pri katerem bi naš kmetovalec našel prave pomoči. Hočemo mar ptujsko posojilno zadrugo omeniti? Posojilne zadruge (Vorschussvereine) v mestih sploh nijso za kmeta, najmanje pa je ptujška mestna posojilna zadruga za našega kmetiča. Kajti poprej predno kmet peneze dobi iz te „kase“, stane ga penez najmanje 20 do 30 percent. Prva je „dobrota“ „postranski“ troškovi, visoke obresti, ostane mu dostikrat komaj za popotnico.

Inu, pa mislili si boste vsaj imate v bo-

nemški jezik Dantejevo „Göttliche Komödie“ (divina commedia), a Dolleschall, policijski svetnik in censor omenjenih novín je izbrisal vest in dodal opomnjo: „Mit göttlichen Dingen soll man keine Komödie treiben.“ — Mar bi ne bila Koseskega „božja komedija“ zaslužila, da bi jej odbor „Matice slovenske“ dodal enako opomnjo?

V I. spevu Iljade:

Voss:

Ganz den Tag durchflog ich.

Koseski:

Še ko balon sim naprej.

V III. spevu:

Voss:

Denn königlich scheint er von Ansehen.

Koseski:

Tak cesarske dostojnosti splošne. (Kdo je poznal tedaj cesarje?)

V V. spevu:

Voss:

Leicht dann stürzt daher der Sohn des erhabenen Tydeus.

Koseski:

Lehko bi Tideja sin pogumni za nama pribrisal.

V istem spevu:

Voss:

Bewältiget sank Pylämenes stark w'e der Kriegsgott.

Koj se premagan podrá Pilamén mu, močan ko štempihar!

V Chamissovem „Zopflied“:

Er dreht sich links, er dreht sich rechts;

Koseski:

Zdaj zaverti se urnih krač.

Jaka je pri nas navadno kak kočijaž ali konjski hlapec (hausknecht); pri Koseskem v Dante-ji je — patrijarh Jaka!

Kadar človek čuje ime Helenca, mislil

bi si, da se govori o kakej hišini, péstuni, natakariči, ali v obče o kakem ženskem bitji nižje vrste; a Koseski večno slavno grško lepoto Homerovih pesnij imenuje — Helenco!!

Odysseos prevaja Koseski s: Odiseos Ulises! — ker drugače nij mogel dopolniti verza! —

Še nekaj mi leži na srei: Koseskega neslovanski rodivniki, kakor: zavrti se urnih krač, travne piče mora rasti (nährt sich von des Grases Blüten), ji reče živahniga upa, osupnjeni groze in čuda itd., so krivi, da nam dandenes vse mrgoli samih pogrešnih izrazov, kakor so: straha se trese (namesto: od straha se trese), žalosti se joka (namesto: od žalosti se joka), žalostnega srca oznanjamo (kar je čitati vsak dan v mrtvaških listih; namesto: sè žalostnim srcem...) itd.

O tej priliki moram povedati, kako se